



ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ  
“СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

---

Катедра "Психология"  
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ  
СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема:

**„КИБЕР ТОРМОЗ В УЧИЛИЩНА СРЕДА“**

**Докторант:** Евангелос Зисос Хадзизисис

**Научен ръководител:** доц. д-р Русанка Манчева

**Професионално направление 3.2. Психология /Педагогическа и  
възрастова психология/**

**научен ръководител:** доц. д-р Русанка Манчева

**изготвено от проф. д-р Велислава Чавдарова**

**1. Актуалност на разглеждания в дисертацията научен проблем**

Актуалността на темата не подлежи на съмнение. Изследването, позиционирано в полето на съвременната възрастова и педагогическа психология, е несъмнено интересно, особено от гледна точка на неговата интердисциплинарност и практическа приложимост. По същество то е изследователски проект, чиято ценност се изразява в това, че се реализира обхватно проучване на феномена кибер тормоз от гледна точка на неговото разпространение и въздействие върху учениците в прогимназията. Изхожда се от факта, че по-голямата част от тях (във възрастта 13-16 годишни) поне веднъж са били жертва на кибер тормоз. Докторантът убедително доказва, че интерпретацията на този проблем е изключително значима и трябва да се повиши информираността на всички, които се занимават с опазване на здравето и образованието на младите хора.

Изследователската сфера на дисертацията е значима, тъй като е налице необходимостта да се проследи генезисът и разгръщането на проблема за кибер тормоза в училище, както и степента на училищния тормоз, съчетана с неговата критичност и последиците от него, които в съвкупност налагат необходимостта от предприемане на адекватни мерки за незабавното справяне.

## **2. Данни за докторанта**

Евангелос Зисос Хадзизисис е роден на 15 декември 1989 г. в Козани, Гърция. Завършва Магистърска степен по Специална педагогика в Югозападния университет „Неофит Рилски“ в Благоевград. Обучаван е в жестомимичен език и Брайлова система. Евангелос е свободен докторант към Катедра „Психология“ на Философски факултет на ЮЗУ в докторска програма по Педагогическа и възрастова психология. Посочва владение на немски и английски език, притежава отлични компютърни умения.

## **3. Данни за докторантурата.**

След прегледа на получената документация на Евангелос Хадзизисис, докторант към Катедра „Психология“ при ЮЗУ „Неофит Рилски“, Философски факултет, считам, че предоставените за рецензиране документи са прецизно изготвени и по процедурата не се констатира нарушения, съгласно Нормативната база за придобиване на научни степени в Р България и в ЮЗУ. Докторантът покрива минималните наукометричните показатели.

## **3. Данни за дисертацията и автореферата.**

От семантиката на ключовите понятия в заглавието още на пръв поглед е ясно, че докторантът е положил научно-изследователските си усилия, фокусирани в конкретиката на едни от най-актуалните теми, свързани с феномена „кибер тормоз“ в училище в република Гърция. Основният проблем на изследването е да се провери как кибер тормозът като един от най-значимите негативни фактори с съвременното общество

влие върху възрастовата група средна и горна училищна възраст. Но докторантът не се ограничава само с констатиране на проблемите. Основният фокус на работата е ориентиран към превенцията на последиците от кибертормоза, което прави дисертационното изследване изключително полезно.

Дисертацията е теоретико-приложна, с класическа структура и обем от 150 страници. Съдържа увод, четири глави, списък на използваната литература. Текстът съдържа 52 таблици, 53 фигури и графики. Списъкът на използваната литература включва 240 източника на английски език.

В съдържателен и композиционен план Въведението се отличава с точност и съдържа необходимите компоненти като цел, задачи, хипотеза, предмет, обект.

В първа глава се дефинират основните понятия, анализирани в дисертацията. Изведени и коментирани са различни определения, основани на съвременните публикации по темата. Акцентът е поставен върху кибер тормоза с училищната среда от гледна точка на видовете кибер тормоз, формите, факторите и условията, които го провокират и съпътстват. Цитирането е коректно, стилът на докторанта строго научен, но разбираем, а изводите в края на главата са своеобразен преход към последващите глави.

Втората глава, свързана с превенцията на кибер тормоза в училище, разкрива аналитичните способности на докторанта за работа с научен текст. Изложението следва логиката на добрите традиции – от частно към общо. Анализирано е мястото на училището като фактор за ограничаване на кибер тормоза, включено е семейството, специализираните служби и институции, общността и в този смисъл – обществото като цяло. Диференцирани са подходите за превенция, както на жертвите, така и на извършителите. Направен е адекватен опит да се портретират извършителите и жертвите на кибер тормоз, да се обясни ефектът върху

тяхното личностно развитие, както и някои от стратегиите за справяне. Текстът е цялостен, комплексен, многопластов и системен, а направените изводи – задълбочени, с подчертана практическа полезност.

В трета глава е представено реализираното от докторанта емпирично изследване. Подробно са описани изследваните лица, методиката за събиране на емпиричните данни, процедурата на емпиричното изследване, инструментите, хипотезите и методите за анализ на данните.

В съдържателно отношение текстът е прецизен и структуриран според изискванията за такъв тип научна разработка. Налице са необходимите компоненти на едно добре оформено и осъществено изследване, което е достатъчно представително като извадка, адекватно като подбор на методика и с отлична статистическа обработка.

Получените данни са прецизно обработени, а направените изводи са релевантни на изследователските хипотези и получените резултати.

В четвъртата глава са коментирани резултатите от проведеното изследване. Направените изводи и обобщения са в посока определяне на няколко стъпки за справяне с проблема, а именно: 1-промяна на отношението към кибер насилника, 2-саморефлексия и 3-споделяне на случващото се с родители и близки. И още две констатации имат заслужено място в обобщенията, а именно, че момчетата са по-склонни да се затварят в себе си, а момичетата – повече да споделят, тъй като за тях това е по-успешна стратегия за справяне със ситуацията на кибер тормоз, а и не само. В същото време, момичетата са по-склонни да се самообвиняват за случващото им се.

**Заклучението** е стегнато, информативно, в достатъчна степен обобщаващо и аналитично като в съкратен вид представя изводите, обобщенията и препоръките на автора по отношение на бъдеща работа в сферата на превенция на кибер тормоза в училищна среда. Изводите са

премерени, а в края на текста авторът споделя идеите си за възможностите за ограничаване на този проблем в училище.

**Авторефератът** съответства на дисертационната разработка и в синтезиран вид презентира основните моменти от съдържанието на труда.

*Считам че по отношение на процедурата и качеството на представената научна продукция не се регистрират нарушения. Дисертационният труд е оригинална научна разработка с несъмнени достойнства.*

#### **4. Научни приноси**

Напълно приемам приносите, формулирани от докторанта като адекватни и резонни на представения труд.

Задълбочено са анализирани и систематизирани основни обяснителни модели за същността и ролята на кибер тормоза в училищна среда.

Като творчески определям предложения от докторантката модел за превенция на кибер тормоза.

Заслужава несъмнена положителна оценка демонстрираната съпричастност и лично отношение на автора към разглежданите проблеми.

Едновременно в теоретико-аналитичен и практико-приложен план е доказана необходимостта от това училищата да ангажират в по-голяма степен учениците и техните родители към анализирания проблем в индивидуален, групов, институционален и обществен контекст.

#### **Мога да допълня следното:**

1. В теоретичен план актуалният характер на дисертационния труд, прецизно операционализираните понятия и детерминанти поставят понятието „кибер тормоз“ на нова методологическа база, която е в основата на редица бъдещи изследвания, едновременно поставяйки въпроси и давайки отговори.

2. Моделът на изследването е описан аргументирано, прецизно и цялостно. Предметът, обектът, целта и задачите и хипотезите са точно формулирани. Приложена е коректно структурирана методика за изследване на представените величини.

3. Проверката на заложените хипотези е осъществена посредством подходящ методически инструментариум и статистическа обработка на данните, адекватно визуализирани таблично и графично. Извършеният качествен сравнителен анализ на резултатите е интегрално осъществен.

4. Формулираните изводи и предложеният модел за превенция непосредствено произтичат от конкретното изследване, а обобщението действително има реалистична приложимост за оптимизиране на психологическите и педагогическите образователни и възпитателни практики в Гърция.

#### **5. Бележки, въпроси, препоръки.**

С цел популяризиране на дисертационния труд, препоръчвам той да бъде издаден като книга, тъй като ще бъде полезен за широк кръг специалисти в сферата на психология на развитието и педагогическата психология.

#### **Заключение.**

На основата на гореизложения анализ на дисертацията на Евангелос Зисос Хадзизисис **„КИБЕР ТОРМОЗ В УЧИЛИЩНА СРЕДА“**, давам своята ПОЛОЖИТЕЛНА оценка за труда и убедено препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди на Евангелос Хадзизисис, докторант към Катедра „ПСИХОЛОГИЯ“ във ЮЗУ „Неофит Рилски“ **образователната и научна степен “доктор”** в Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.2. Психология – Педагогическа и възрастова психология.

23.10. 2022 г.

гр. В.Търново

Подпис:

/проф.д-р/ Велислава Чавдарова





UNIVERSITY OF VELIKO TURNOVO  
"ST. ST. CYRIL AND METHODIUS"

---

Department of Psychology  
FACULTY OF PHILOSOPHY

## **opinion**

for a dissertation on:

**"CYBER BULLYING IN A SCHOOL ENVIRONMENT"**

**Doctoral student :** Evangelos Zissos Hadzisis

**Research supervisor :** Assoc. Ph.D. Rusanka Mancheva

**Professional direction** 3.2. Psychology /Pedagogical and age psychology/

**Research supervisor:** Assoc. Ph.D. Rusanka Mancheva

**prepared by** Prof. Dr. Velislava Chavdarova

### **1. Relevance of the scientific problem considered in the dissertation**

The topicality of the topic cannot be doubted. The research, positioned in the field of modern age and pedagogical psychology, is undoubtedly interesting, especially from the point of view of its interdisciplinarity and practical applicability. In essence, it is a research project, the value of which is expressed in the fact that a comprehensive study of the phenomenon is realized cyber bullying from point of view point on his distribution and impact on the students in junior high school . It is based on the fact that that the bigger part from them (at the age of 13-16 years old ) at least once are were victim on cyber harassment . The PhD student convincingly proves that the interpretation of this problem is extremely significant and should Yes everything raise awareness on all who \_ everything deal with health protection and education \_ on the young people .



The research area of the dissertation is significant as there is a need to trace the genesis and unfolding of the cyberbullying problem in school as well as the on the school one bullying combined with his \_ criticality and consequences from him , which in total imposes t the need to take adequate measures for the immediate coping .

## **2. Data on the doctoral student**

Evangelos Zissos Hadzisis was born on December 15, 1989 in Kozani , Greece. He completed his Master's degree in Special Pedagogy at the Southwest University "Neofit Rilski" in Blagoevgrad. He was trained in sign language and Braille . Evangelos is a free doctoral student at the Department of Psychology of the Faculty of Philosophy of the South University of Applied Sciences in a doctoral program in Educational and Age Psychology. Demonstrates proficiency in German and English, has excellent computer skills.

## **3. Data on doctoral studies.**

After reviewing the documentation received by Evangelos Hadzisis , PhD student at the Department of Psychology at Neophyt Rilski University of Applied Sciences, Faculty of Philosophy, I believe that the documents submitted for review are precisely prepared and no violations are found in the procedure, according to the Normative Base for Acquiring Scientific Degrees in the Republic of Bulgaria and at University of Southern Georgia . The PhD student covers the minimum scientometric indicators.

## **3. Data for the dissertation and the abstract.**

From the semantics of the key concepts in the title, it is clear at first glance that the doctoral student has put his scientific research efforts focused on the specifics of some of the most current topics related to the phenomenon of " cyber bullying" at school in the Republic of Greece. The main problem of the study is to check how cyber bullying as one of the most significant negative factors with modern society affects the age group middle and upper school age. But the doctoral student does not limit himself only to ascertaining the

problems. The main focus of the work is oriented to the prevention of the consequences of cyberbullying , which makes the dissertation research extremely useful.

The dissertation is theoretical-applied, with a classical structure and a volume of 150 pages. Contains an introduction, four chapters, a list of references. The text contains 52 tables, 53 figures and graphs. The bibliography includes 240 sources in English.

In terms of content and composition, the Introduction is distinguished by accuracy and contains the necessary components such as purpose, tasks, hypothesis, subject, object.

The first chapter defines the main concepts analyzed in the dissertation. Various definitions based on contemporary publications on the subject are derived and commented upon. Emphasis is placed on cyberbullying with the school environment from the point of view of the types of cyberbullying , the forms, factors and conditions that provoke and accompany it. The citation is correct, the doctoral student's style is strictly scientific but understandable, and the conclusions at the end of the chapter are a kind of transition to the subsequent chapters.

The second chapter, related to the prevention of cyberbullying in school, reveals the analytical abilities of the doctoral student to work with a scientific text. The exhibition follows the logic of good traditions - from private to general. The role of the school as a factor in limiting cyberbullying was analyzed, including the family, specialized services and institutions, the community and, in this sense, society as a whole. There are differentiated approaches to prevention, both for victims and perpetrators. An adequate attempt has been made to portray the perpetrators and victims of cyberbullying , to explain the effect on their personal development as well as some of the coping strategies. The text is complete, complex, multi-layered and systematic, and the conclusions drawn are in-depth, with emphasized practical usefulness.

In the third chapter, the empirical research carried out by the doctoral student is presented. The researched persons, the methodology for collecting the empirical data are described in detail, the empirical research procedure, instruments, hypotheses and data analysis methods.

In terms of content, the text is precise and structured according to the requirements for this type of scientific development. There are the necessary components of a well-designed and conducted study, which is sufficiently representative as a sample, adequate as a selection of methodology and with excellent statistical processing.

The obtained data are precisely processed, and the conclusions drawn are relevant to the research hypotheses and the obtained results.

In the fourth chapter, the results of the conducted research are commented. The conclusions and generalizations made are in the direction of determining several steps to deal with the problem, namely: 1- changing the attitude towards the cyber bully, 2- self-reflection and 3- sharing what is happening with parents and relatives. And two more findings have a well-deserved place in the generalizations, namely that boys are more likely to withdraw and girls are more likely to share, as for them this is a more successful strategy for dealing with the cyberbullying situation , and not only. At the same time, girls are more likely to blame themselves for what happens to them.

**The conclusion** is concise, informative, sufficiently summarizing and analytical, presenting in abbreviated form the author's conclusions, summaries and recommendations regarding future work in the field of cyberbullying prevention in a school environment. The conclusions are measured , and at the end of the text, the author shares his ideas about the possibilities of limiting this problem in school.

**abstract** corresponds to the dissertation development and in a synthesized form presents the main moments of the content of the work.

*I believe that in relation to the procedure and the quality of the presented scientific production, no violations are registered. The dissertation is an original scientific work with undoubted merits.*

#### **4. Scientific contributions**

I fully accept the contributions formulated by the doctoral student as adequate and reasonable to the work presented.

Major explanatory models for the nature and role of cyberbullying in a school environment are thoroughly analyzed and systematized .

As creative, I define the proposed model for the prevention of cyberbullying by the doctoral student .

The demonstrated empathy and personal attitude of the author to the problems under consideration deserves an undoubted positive assessment .

been proven simultaneously in theoretical - analytical and practical-applied terms the need for it schools to engage students and their parents to a greater extent in the analyzed problem in an individual, group , institutional and social context.

#### **I can add the following:**

1. Theoretically, the topical nature of the dissertation work, the precisely operationalized concepts and determinants put the concept of " cyber bullying" on a new methodological basis, which is the basis of a number of future studies, simultaneously posing questions and providing answers.

2. The research model is described in a reasoned, precise and comprehensive manner. The subject, object, purpose and tasks and hypotheses are precisely stated. A correctly structured methodology for the study of the presented quantities has been applied.

3. The verification of the established hypotheses was carried out by means of an appropriate methodological toolkit and statistical processing of the data, adequately visualized tabularly and graphically. The performed qualitative comparative analysis of the results is integrally implemented.

4. The formulated conclusions and the proposed prevention model directly derive from the specific research, and the generalization actually has a realistic applicability for optimizing the psychological and pedagogical educational and educational practices in Greece.

#### **5. Notes, questions, recommendations.**

In order to popularize the dissertation work, I recommend that it be published as a book, as it will be useful to a wide range of specialists in the field of developmental psychology and educational psychology.

#### **Conclusion.**

Based on the above analysis of Evangelos ' dissertation Zissos Hadzisis **"CYBER BULLYING IN A SCHOOL ENVIRONMENT"**, I give my POSITIVE evaluation of the work and I strongly recommend the respected Scientific Jury to award Evangelos Hadzizisis , doctoral student at the Department of PSYCHOLOGY at Neofit Rilski State University, the **educational and scientific degree "doctor"** in the Higher Education Department: 3. Social, economic and legal sciences, Professional direction: 3.2. Psychology - Pedagogical and age psychology.

23.10. 2022

city of V. Tarnovo

Signature:

/ Prof. Dr. Velislava Chavdarova